

Sygn. akt III CSK 168/09

POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Wojciech Jan Katner

w sprawie z powództwa A. J.
przeciwko M. G.
o zapłatę i nakazanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 listopada 2009 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 25 listopada 2008 r.,

**odrzuca skargę kasacyjną i zasądza od powoda na rzecz
pozwaney kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych z tytułu
zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

W skardze kasacyjnej z dnia 5 marca 2009 r. powód zaskarżył w całości wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 25 listopada 2008 r., oddalającego apelację powoda A. J. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 16 lipca 2008 r. w sprawie przeciwko M. G. o zapłatę i nakazanie złożenia oświadczenia woli. Zarzucił zaskarżanemu wyrokowi naruszenie przepisów prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.) przez błędną wykładnię art. 405, 408 i 410 k.c. w zw. z art. 6 k.c., a także naruszenie przepisów postępowania cywilnego, co mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), w odniesieniu do art. 233 § 1 *in fine* k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.; wskazał na czym, jego zdaniem te naruszenia polegały w rozpoznanej sprawie.

Wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazując, że na podstawie art. 389⁹ § 1 pkt 4 (przy czym chodziło zapewne o art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), skarga jest oczywiście uzasadniona.

Wniósł też o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, względnie o orzeczenie co do istoty żądania wedle żądania pozwu, jak też zasądzenia kosztów. W odpowiedzi na skargę pozwana wniosła o jej nieprzyjęcie do rozpoznania, względnie o oddalenie z zasądzeniem kosztów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej winno zostać uzasadnione szczególną doniosłością zarzutów podniesionych wobec zaskarżanego, prawomocnego orzeczenia. Zarzuty te muszą wykraczać poza tylko indywidualny interes skarżącego, a ich rozpoznanie powinno wiązać się również z interesem powszechnym (por. między innymi wyrok SN z dnia 23 lutego 2006 r., II CSK 126/05, LEX nr 179973). Postępowanie na skutek wniesienia skargi kasacyjnej nie stanowi trzeciej instancji i nawet, jeśli zaskarżane orzeczenie wydaje się skarżącemu wadliwe, to nie jest to wystarczający powód do przyjęcia skargi do rozpoznania przez Sąd Najwyższy.

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 k.p.c., w brzmieniu obowiązującym w dacie wnoszenia niniejszej skargi kasacyjnej powinna ona zawierać: oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości, czy w części, przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie, wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie oraz wnioski o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany. Według nowego brzmienia tego przepisu wnioski o przyjęcie skargi wraz z uzasadnieniem został wyodrębniony w § 2 art. 398⁴ k.p.c.

Jest jednak ogólnie znane, utrwalone stanowisko, przyjęte jeszcze pod rządami wcześniejszego art. 393³ § 1 k.p.c. co do tego, że wymagania formalne skargi kasacyjnej (dawniej: kasacji) mają charakter konstrukcyjny samej skargi i ich niespełnienie powoduje, że skarga kasacyjna nie może być za taką potraktowana. Wskutek orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 1 lipca 2008 r. SK 40/07 (Dz. U. nr 120, poz. 779) niewyodrębnienie wniosku z uzasadnieniem o przyjęcie skargi do rozpoznania nie stanowi już wady nienaprawialnej w trybie usuwania braków formalnych. Toteż na gruncie nowego art. 398⁶ § 1 k.p.c. przewodniczący w sądzie drugiej instancji wzywa skarżącego do usunięcia takiego braku w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia skargi.

Wskazane zmiany w k.p.c. nie zmieniają istoty postępowania w Sądzie Najwyższym co do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Aktualność zachowuje zwłaszcza w tym względzie postanowienie SN z dnia 9 listopada 2000 r. II CKN 1385/00 (OSNC 2001, nr 3, poz. 51), a wskazujące na dwuetapowość postępowania kasacyjnego i występowanie tzw. przedsądu, spełniającego na podstawie art. 398⁹ w zw. z art. 398⁴ k.p.c. doniosłą funkcję pozwalającą Sądowi Najwyższemu na zapoznanie się z argumentami prawnymi skarżącego, uzasadniającymi samo wniesienie skargi. Dlatego decyzja o przyjęciu skargi musi wynikać ze spełnienia koniecznych przesłanek ustawowych (por. też postanowienia SN z dnia 17 czerwca 2002 r. V CK 232/02, niepubl., z dnia 21 lipca 2005 r. V CSK 15/05, niepubl.).

Niestety, przedłożona w niniejszej sprawie skarga kasacyjna spełnia tylko niektóre przesłanki wskazane w art. 398⁴ k.p.c. W szczególności nie spełnia

warunków prawnych wskazanych w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c., obowiązującym w dacie wnoszenia skargi, a dzisiaj w brzmącym co do istoty tak samo art. 398 § 2 k.p.c.

Pełnomocnik skarżącego sformułował wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i powołał się w jednym zdaniu na oczywistą zasadność skargi. Może się więc wydawać, że nie występuje brak formalny, o którym obecnie stanowi art. 398⁶ § 1 k.p.c.; wyodrębnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nastąpiło w pkt III pisma. Jednakże nie może ono polegać tylko na samym „wyodrębnieniu” tego wniosku, jako że jego koniecznym elementem jest uzasadnienie.

Skarżący winien umieścić w samym wniosku wywód prawny wskazujący na to, w czym wyraża się "oczywistość" wnoszonej skargi i przedstawić stosowne, wystarczające oraz przekonujące argumenty. Ograniczenie się tylko do stwierdzenia, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona nie spełnia w żadnym stopniu wymagania uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, Lex nr 198531; z dnia 18 stycznia 2006 r., II CSK 166/05, niepubl. oraz z dnia 3 kwietnia 2006 r., III CSK 85/06, niepubl.). O tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona nie może decydować argumentacja zawarta w uzasadnieniu jej podstaw, tylko argumenty wyraźnie i przekonująco świadczące o okolicznościach uzasadniających rozpoznanie tej skargi (postanowienie SN z dnia 21 kwietnia 2006 r. II CSK 76/06, OSG 2007, nr 1-2, poz. 13; postanowienie SN z dnia 2 kwietnia 2008 r., III CZ 10/08, niepubl.). Oczywistość skargi rozumie się jako wykazanie rażącego naruszenia prawa lub podstawowych zasad praworządnego państwa, widocznych bez przeprowadzania szczegółowej analizy przepisów (postanowienia SN z dnia 26 kwietnia 2006 r. II CZ 28/06, Lex nr 198531; z dnia 27 kwietnia 2006 r. I CZ 15/06, niepubl.; z dnia 29 listopada 2007 r. II CSK 460/07, niepubl.; z dnia 18 czerwca 2008 r. III CSK 110/08, niepubl.).

Dodatkowo należy wskazać, że wprawdzie skarżący zaznacza w uzasadnieniu, iż ze względów proceduralnych nie podnosi zarzutów dotyczących oceny dowodów i ustalenia faktów (art. 398³ § 3 k.p.c.), ale przez cały tok swoich

wywodów to czyni. Zresztą, już na początku uzasadnienia stwierdza, że „istotą skargi kasacyjnej jest zarzut, że pozwana nie posiadała majątku wystarczającego na dokonanie wpłat”, których wysokość następnie precyzuje po to, żeby wykazać spełnienie przesłanek dochodzonego roszczenia o zapłatę, dowodów na co nie przedstawił wystarczająco w toku instancji albo dowody te nie zostały uwzględnione. Z przepisów postępowania cywilnego wiadomo, że nie dowodzenie faktów lub ich kwestionowanie jest „istotą skargi kasacyjnej” (postanowienie SN z dnia 28 listopada 2008 r. IV CSK 394/08, niepubl.).

Oczywistość skargi kasacyjnej, na którą się powołuje skarżący nie może wynikać tylko z subiektywnego przekonania skarżącego, że ma rację, ponieważ czuje się pokrzywdzony wyrokiem Sądu II instancji, wskutek rozstrzygnięcia nie po jego myśli, mimo że tak samo rozstrzygnął Sąd I instancji. Tak rozumiana oczywistość skargi nie może powodować jej przyjęcia przez Sąd Najwyższy, dokonujący wstępnej oceny skargi ze względu na przesłanki określone w art. 398⁹ k.p.c.

W związku z powyższym, na skutek braku należycie uzasadnionego wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, należało skargę odrzucić na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.